

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1990-1991

11 MARS 1991

PROPOSITION DE LOI

relative à l'ordonnance pénale

(Déposée par Mme Onkelinx)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis de nombreuses années, l'arriéré judiciaire prend des proportions catastrophiques. Les audiences sont surchargées et cela met en péril le bon fonctionnement de la justice. Les inculpés sont souvent condamnés plusieurs années après les faits et les condamnations infligées paraissent souvent inappropriées surtout si le fait poursuivi est mineur et si le prévenu s'est réinséré dans la société. Par ailleurs, les mesures préconisées en vue de combattre ce fléau et notamment l'institution du juge unique n'y ont pas remédié.

Les rôles des audiences pourraient être désengorgés si les infractions mineures recevaient un traitement différent; celles-ci sont actuellement traitées en même temps que les affaires pénales importantes, ce qui entraîne plusieurs inconvénients :

— les affaires importantes ne peuvent être traitées convenablement en raison de l'encombrement;

— les juges risquent également de négliger les petites affaires pour les mêmes raisons;

— le « doux » mélange entre prévenus ayant commis des petits ou d'importants délits énerve la réprobation sociale qui peut contribuer au reclassement des inculpés.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1990-1991

11 MAART 1991

WETSVOORSTEL

betreffende het strafbevel

(Ingediend door Mevr. Onkelinx)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Sedert een aantal jaren heeft de achterstand bij de afhandeling van gerechtszaken rampzalige afmetingen aangenomen. Doordat de rol van de terechtzittingen overbelast is, komt een goede rechtsbedeling in gevaar. Verdachten worden vaak verschillende jaren na de feiten veroordeeld, en de veroordelingen lijken in vele gevallen niet aangepast, vooral wanneer het kleinere misdrijven betreft, en de beklaagde in de maatschappij gereklasseerd werd. Bovendien hebben de maatregelen ter bestrijding van die plaag, en met name de instelling van de alleenrechtsprekende rechter, geen oplossing gebracht.

De rol van de terechtzittingen kan worden verlicht door kleinere misdrijven op een andere wijze te behandelen. Thans worden ze samen met zware strafzaken behandeld, wat diverse nadelen inhoudt :

— zware strafzaken kunnen wegens de overbelasting van de rol niet op een behoorlijke wijze worden behandeld;

— tevens bestaat het gevaar dat de rechters om dezelfde reden geen aandacht schenken aan kleinere misdrijven;

— het feit dat kleinere en zware misdrijven door elkaar worden behandeld, tast de afkeurende houding aan van de maatschappij ten opzichte van de beklaagden, terwijl precies die afkeuring tot hun reklassering kan bijdragen.

Et, dans un autre ordre d'idées, pourquoi le grand délinquant s'inquiéterait-il de comparaître devant un juge pénal puisque son affaire est traitée en même temps que des infractions de roulage ou des petits délits ?

Afin de remédier partiellement à la surcharge des audiences et à l'arriéré judiciaire, il serait intéressant que ceux susceptibles d'être sanctionnés par une simple amende puissent être jugés selon une procédure pénale abrégée, objet de la présente proposition.

Pour faire usage de cette procédure abrégée, le Procureur du Roi saisisrait le juge afin qu'il condamne l'inculpé à une peine d'amende sans que le prévenu soit entendu préalablement.

Le juge serait tenu par la qualification des faits requis par le Procureur du Roi, mais resterait libre dans la fixation de la peine.

Au cas où le juge considérerait, soit que l'infraction n'est pas suffisamment établie, soit que les faits doivent être qualifiés autrement, il renverrait le dossier au Procureur du Roi qui resterait maître des poursuites.

Le prévenu pourrait, bien évidemment, contester la décision dans un délai imparti et la cause serait alors plaidée et jugée selon les règles ordinaires du Code de procédure pénale.

Le système de procédure pénale abrégée existe déjà dans de nombreux pays européens (notamment en France, au Luxembourg et en Allemagne) où il a un certain succès et plusieurs propositions de loi allant dans ce sens ont déjà vu le jour en Belgique sans qu'elles aboutissent.

C'est l'une d'entre-elles — la proposition déposée au Sénat par MM. Storme, Vanderpoorten et Cooremans le 17 janvier 1980 — qui a servi de base à la rédaction du présent texte étant entendu qu'elle a été modifiée suite aux critiques formulées à l'époque.

Même si dans notre droit positif le Procureur du Roi a la possibilité de proposer une transaction, cette possibilité n'existe pas lorsque la partie lésée n'est pas indemnisée et, bien souvent, elle ne peut être utilisée parce que la partie civile réclame des dommages exorbitants ou parce que les sociétés d'assurances discutent le montant de l'indemnité et que l'indemnisation se voit ainsi retardée.

Dans ces hypothèses, il est fréquent que l'infraction ne soit pas sanctionnée, l'action publique étant éteinte par prescription en raison de l'encombrement des audiences correctionnelles.

Il serait donc beaucoup plus efficace de sanctionner l'infraction par ordonnance pénale et de soumettre au tribunal civil le soin de fixer le préjudice subi. Cette procédure présente, en effet, des avantages non négligeables :

Bovendien rijst in een ander verband de vraag waarom een zware delinquent zich zorgen zou maken over het feit dat hij voor een strafrechter moet verschijnen, aangezien zijn zaak tegelijkertijd met verkeersovertradingen of kleinere misdrijven wordt behandeld.

Om het probleem van de overbelasting van de rol en de gerechtelijke achterstand gedeeltelijk weg te werken, wil dit wetsvoorstel personen die als straf alleen een geldboete kunnen oplopen, volgens een ingekorte strafprocedure berechten.

Om van die ingekorte procedure gebruik te kunnen maken, zou de procureur des Konings de zaak bij de rechter aanhangig maken met het verzoek de beklaagde tot het betalen van een geldboete te veroordelen, zonder dat deze vooraf is gehoord.

De rechter zou zich moeten houden aan de omschrijving van de door de procureur des Konings ten laste gelegde feiten, maar zou wel vrij de strafmaat kunnen bepalen.

Mocht de rechter van oordeel zijn dat de strafbare feiten onvoldoende bewezen zijn of dat de tenlastelegging moet worden gewijzigd, dan zendt hij het dossier terug naar de procureur des Konings, die verder vrij over de vervolging kan beslissen.

Het spreekt vanzelf dat de beklaagde binnen een bepaalde termijn tegen de beslissing bezwaar kan indienen. In dat geval wordt de zaak volgens de gewone regels van het Wetboek van Strafvordering gepleit en gevonnist.

De ingekorte strafprocedure wordt reeds in diverse Europese landen (met name in Frankrijk, Luxemburg en Duitsland) met enig succes toegepast. In België werden tot nog toe verschillende wetsvoorstellen ter invoering van een soortgelijke regeling ingediend, zij het zonder resultaat.

De tekst van dit wetsvoorstel is ingegeven door een van die voorstellen (het op 17 januari 1980 door de heren Storme, Vanderpoorten en Cooremans in de Senaat ingediende voorstel van wet), met dien verstande dat hij uitgaande van de toen geuite kritiek werd gewijzigd.

Ofschoon de procureur des Konings op grond van het Belgisch positief recht een minnelijke schikking kan voorstellen, bestaat die mogelijkheid niet wanneer de benadeelde partij niet vergoed is. Bovendien kan deze procedure in vele gevallen niet worden ingesteld, omdat de burgerlijke partij een buitensporige schadevergoeding eist, of de uitkering van de schadevergoeding vertraging oploopt doordat de verzekeringsmaatschappijen het niet eens worden over het bedrag.

In al deze gevallen gebeurt het vaak dat het misdrijf niet wordt bestraft doordat de strafvordering door de verjaring vervalst wegens de overbelaste rol van de correctionele rechtbanken.

Het zou dus veel doelmatiger zijn het misdrijf door middel van een strafbevel te bestraffen en de vaststelling van de geleden schade aan de burgerlijke rechtbank over te laten. Deze procedure heeft immers niet te verwaarlozen voordelen :

- désengorgement des audiences et amélioration des arrières judiciaires;
- célérité de la procédure;
- garantie d'indépendance;
- souplesse du système;
- sanction efficace plutôt que le paiement d'une somme à tarif unique et aveugle;

- fait que le silence vaut acquiescement (pas de comparution, pas de remises, uniquement un paiement);

- dédramatisation judiciaire pour les infractions mineures.

Dans le cadre de la présente proposition, toute infraction visée par l'article 216bis du Code d'instruction criminelle doit pouvoir être jugée par ordonnance pénale à condition que l'infraction relève de la compétence du Procureur du Roi, qu'elle ne soit sanctionnée que par une amende et que le Procureur du Roi considère que la culpabilité de l'inculpé est suffisamment établie par le dossier.

En outre, le danger d'erreur judiciaire est amoindri par le droit pour l'inculpé de demander un examen de son dossier selon la procédure ordinaire, avant même que le juge n'ait prononcé l'ordonnance, ainsi que par le droit pour le magistrat de refuser de prononcer une ordonnance pénale s'il estime que l'inculpé ou des témoins doivent être préalablement entendus.

Le champ d'application de cette proposition permet au Procureur du Roi de faire usage des articles 84 et 85 du code pénal afin de demander au juge la condamnation du prévenu à une simple amende, bien que le délit ou crime correctionnalisé peut entraîner une peine de prison, et exclut les infractions dont est saisi le juge d'instruction ou le tribunal par le biais de la citation directe.

Ratione materiae, tout justiciable qui a commis une infraction pour laquelle le tribunal correctionnel ou le tribunal de police devrait normalement être saisi selon les règles habituelles de la procédure pénale peut, le cas échéant, faire l'objet d'une ordonnance pénale. Cette possibilité s'étend aux justiciables qui ont commis une infraction au regard du droit social fiscal et de toutes les lois particulières et qui sont condamnables d'une amende pénale par les juridictions ordinaires.

Il faut néanmoins exclure du champ d'application de la présente réglementation les personnes relevant de la juridiction militaire ou bénéficiant du privilège de juridiction en raison de la discipline particulière à laquelle elles sont soumises.

Par contre, la législation s'appliquera aux mineurs d'âge lorsqu'ils sont poursuivis devant les juridictions ordinaires en application de l'article 36bis de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

- de verlichting van de rol van de terechtzittingen en de vermindering van de gerechtelijke achterstand;
- de snelheid van de procedure;
- waarborgen inzake onafhankelijkheid;
- soepelheid van de regeling;
- een doelmatige strafmaatregel in plaats van de betaling van een blindelings tegen een eenvormig tarief vastgestelde geldboete;

- het feit dat zwijgen gelijk staat met instemmen (geen verschijning in persoon, geen uitstel of verdaging, alleen de betaling);

- kleinere misdrijven worden vanuit een gerechtelijk oogpunt minder opgeblazen.

In het kader van dit voorstel moet een rechterlijke beslissing volgens de strafbevelprocedure mogelijk zijn voor alle in artikel 216bis van het Wetboek van Strafvordering bedoelde misdrijven, op voorwaarde dat het misdrijf onder de bevoegdheid van de procureur des Konings valt, dat het met niet meer dan een geldboete wordt gestraft en dat de procureur des Konings van oordeel is dat de schuld van de verdachte voldoende blijkt uit het dossier.

Voorts wordt de kans op een gerechtelijke dwaling verminderd omdat de verdachte het recht heeft te vragen dat zijn zaak volgens de gewone procedure wordt behandeld, nog vóór de rechter het strafbevel heeft uitgesproken. Bovendien kan de magistraat weigeren een strafbevel uit te spreken als hij van oordeel is dat verdachte of getuigen vooraf moeten worden gehoord.

Dit voorstel biedt de procureur des Konings de mogelijkheid op grond van de artikelen 84 en 85 van het Strafwetboek te vorderen dat de rechter de beklaagde veroordeelt tot een gewone geldboete, hoewel het wanbedrijf of de gecorrectionaliseerde misdaad tot een gevangenisstraf aanleiding kan geven. Van de toepassing van het wetsvoorstel worden de bij rechtstreekse dagvaarding voor de onderzoeksrechter of de rechtbank aangebrachte misdrijven uitgesloten.

Ratione materiae komt iedere rechtsonderhorige die een misdrijf heeft gepleegd dat normaal volgens de regelen van de gebruikelijke strafprocedure bij de politie- of de correctionele rechtbank aanhangig moet worden gemaakt, voor de strafbevelprocedure in aanmerking. Deze mogelijkheid bestaat bij uitbreiding voor rechtszoekenden die een strafbaar feit op sociaal- of fiscaalrechtelijk gebied of een binnen het toepassingsgebied van enige bijzondere wet vallend misdrijf hebben gepleegd, en daarvoor door de gewone gerechten tot het betalen van een geldboete kunnen worden veroordeeld.

Personen die onder de militaire rechtsmacht vallen of op grond van de voor hen geldende bijzondere tuchtregeling voorrecht van rechtsmacht genieten, moeten evenwel van deze regeling worden uitgesloten.

Ze geldt daarentegen wel voor minderjarigen die overeenkomstig artikel 36bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming voor de gewone rechtbanken worden vervolgd.

L'ordonnance pénale fixant principalement une peine d'amende, elle ne pourra être rendue à l'encontre des personnes civilement responsables.

Le Procureur du Roi saisira le juge qui aurait été compétent si la cause avait été vidée selon la procédure pénale ordinaire.

Le pouvoir d'appréciation du juge est limité à l'acceptation ou au refus de condamner l'inculpé par ordonnance pénale. Le juge ne pourra donc pas disqualifier les faits ou acquitter le prévenu s'il estime que les éléments du dossier n'établissent pas suffisamment la culpabilité de l'inculpé. Il ne pourra que renvoyer le dossier au Procureur du Roi qui appréciera l'opportunité de poursuivre ou non l'inculpé devant les juridictions.

La suppression du pouvoir d'appréciation du juge sur la culpabilité de l'inculpé s'explique par l'absence de débats contradictoires.

En outre, il paraît judicieux de permettre à l'inculpé ou à son conseil de se manifester avant le prononcé de l'ordonnance pénale, soit pour s'opposer au principe de la procédure, soit pour invoquer des éléments non mentionnés au dossier.

La proposition permet au juge de suspendre le prononcé de l'ordonnance ou d'accorder un sursis simple, le sursis probatoire n'étant pas approprié pour des peines d'amende.

A propos de la suspension du prononcé, la présente proposition interdira au juge de police d'en faire usage. Il ne pourra donc pas appliquer cette disposition en matière d'ordonnance pénale.

Par ailleurs, l'accord préalable du prévenu est prévu. Cet accord est valablement donné par les conclusions déposées au greffe — dans un délai de quinze jours à dater de la date d'envoi du recommandé notifiant la proposition du Procureur du Roi — qui pourront être signées par le conseil du prévenu, autorisé à le représenter au cours de la procédure d'ordonnance pénale.

Le caractère unilatéral de l'ordonnance pénale n'est acceptable que par la prévision du droit pour l'inculpé de protester contre cette décision.

Un délai de quinze jours, pendant lequel l'ordonnance n'est pas exécutoire, a été prévu pour ce droit de réclamation qui pourra se faire sous forme d'une déclaration à un officier de police ou par lettre recommandée au Procureur du Roi.

La réclamation met à néant l'ordonnance pénale qui est sensée n'avoir jamais existé. Le Procureur du Roi reste maître des poursuites et peut, eu égard aux motifs de la réclamation, décider de ne pas poursuivre l'inculpé.

Aangezien het strafbevel in hoofdzaak een geldboete vaststelt, kan het niet worden uitgesproken tegen personen die burgerrechtelijk aansprakelijk zijn.

De procureur des Konings maakt de zaak aanhangig bij de rechter die bevoegd zou zijn, mocht de zaak volgens de gewone strafprocedure behandeld worden.

De beoordelingsvrijheid van de rechter wordt beperkt tot de instemming of de weigering om de verdachte door middel van een strafbevel te veroordelen. De rechter kan derhalve geen andere omschrijving geven van de feiten, noch de verdachte vrijspreken, indien hij van oordeel is dat de schuld van de verdachte niet voldoende blijkt uit de gegevens van het dossier. Alleen kan hij het dossier van de verdachte naar de procureur des Konings terugzenden; deze oordeelt dan of het al dan niet wenselijk is de verdachte voor de rechtbank te vervolgen.

De beknotting van de beoordelingsvrijheid van de rechter terzake van de schuldvraag is te verklaren door het ontbreken van een behandeling op tegenspraak.

Voorts leek het verantwoord de verdachte of diens raadsman de mogelijkheid te bieden voor de uitspraak van het strafbevel in te grijpen, hetzij om principieel bezwaar tegen de procedure in te dienen, hetzij om niet in het dossier voorkomende gegevens in te roepen.

Het voorstel biedt de rechter de mogelijkheid de uitspraak van het strafbevel op te schorten, of een eenvoudig uitstel — het probatie-uitstel is niet aangewezen bij geldboeten — te verlenen.

Met betrekking tot de opschorting van de uitspraak is het de politierechter krachtens dit wetsvoorstel verboden van die mogelijkheid gebruik te maken. Hij kan deze bepaling dus niet toepassen inzake het strafbevel.

Voorts moet de beklaagde vooraf met de procedure instemmen. Die instemming wordt op geldige wijze verleend door de conclusie ter griffie neer te leggen binnen een termijn van vijftien dagen, te rekenen van de datum waarop de betekening van het door de procureur des Konings gedane voorstel aangetekend is toegezonden. De raadsman van de beklaagde kan deze conclusie ondertekenen en mag de beklaagde in de loop van de strafbevelprocedure vertegenwoordigen.

Het eenzijdige karakter van het strafbevel is alleen aanvaardbaar omdat de verdachte het recht krijgt tegen deze beslissing bezwaar in te dienen.

Daartoe wordt een termijn van vijftien dagen gesteld waarin het strafbevel niet uitvoerbaar is; de verdachte heeft de mogelijkheid bij een ten overstaan van een politieofficier afgelegde verklaring of een aan de procureur des Konings gerichte aangetekende brief bezwaar in te dienen.

De indiening van het bezwaar doet het strafbevel vervallen, zodat het geacht wordt nooit te hebben bestaan. Alleen de procureur des Konings kan over de vervolging beslissen. Rekening houdend met de in het bezwaar aangevoerde motieven, kan hij besluiten de verdachte niet te vervolgen.

La réclamation n'étant pas une voie de recours, il n'y a pas lieu de priver l'inculpé du droit de former opposition contre le jugement prononcé par défaut.

Enfin, l'inculpé peut se désister de la réclamation jusqu'à l'ouverture des débats, ce qui entraîne l'exécution immédiate de l'ordonnance pénale.

L'absence de réclamation dans le délai prévu suppose l'acquiescement de l'inculpé à l'ordonnance pénale. Dans ce cas, l'action publique est éteinte.

L'ordonnance pénale, tout comme un jugement, doit être consignée dans un casier judiciaire. En outre, elle doit pouvoir s'effacer après un certain laps de temps et le pardon social devrait pouvoir être nuancé selon la gravité de l'infraction. Mais, si la solution d'une radiation automatique de l'ordonnance du casier judiciaire après 3 ans peut être choisie pour les délits et les contraventions, il faudrait néanmoins prévoir que les crimes correctionnalisés ne puissent faire l'objet d'une radiation qu'à la demande de l'intéressé selon les règles ordinaires de la réhabilitation.

Par ailleurs, l'ordonnance n'étant pas un jugement et la proposition du Procureur du Roi ne constituant pas un acte de poursuite, ils ne peuvent suspendre ou interrompre la prescription de l'action publique.

L'ordonnance pénale constate que l'infraction est établie et la sanctionne par une peine fixée par le Code pénal. Elle doit donc être prise en considération en cas de récidive. Il serait d'ailleurs illogique de l'inscrire au casier judiciaire et de l'ignorer, lorsque l'inculpé est poursuivi pour de nouveaux faits de même nature.

La partie civile n'étant pas partie au procès, elle n'a pas eu la possibilité de s'exprimer et l'ordonnance pénale ne peut donc revêtir le caractère d'autorité de la chose jugée à son égard.

Le but de l'ordonnance pénale est de dissocier l'action pénale de l'action civile afin d'éviter que l'action civile ne fasse obstacle au règlement de l'action pénale. Cette dissociation des actions impose que la partie civile ne peut tirer profit ou, au contraire, se voir opposer une ordonnance pénale défavorable. La victime agira devant la juridiction civile afin de faire trancher sa demande d'indemnisation.

L'ordonnance pénale ne pourra qu'infliger une peine d'amende augmentée des décimes additionnels, le minimum et le maximum étant prévu en fonction de l'article 85 du Code pénal.

Le juge pourra également ordonner des peines accessoires au sens des articles 42 et 43 du Code pénal ou des peines prévues par les législations particulières.

Enfin, le but de la proposition de loi étant l'accélération de l'administration de la justice, des délais rela-

Aangezien het bezwaar geen rechtsmiddel is, wordt de verdachte niet het recht ontzegd verzet te doen tegen het bij verstek gewezen vonnis.

Tenslotte kan de verdachte tot de aanvang van de terechtzitting van zijn bezwaar afzien, in welk geval het strafbevel onverwijld uitvoerbaar wordt.

Dient de verdachte binnen de vastgestelde termijn geen bezwaar in, dan wordt hij geacht met het strafbevel in te stemmen. In dat geval vervalt de strafvordering.

Net als een vonnis moet het strafbevel in het strafblad worden genoteerd. Bovendien moet het na een bepaalde tijd kunnen uitgewist worden en moet de « vergiffenis » vanwege de maatschappij aangepast zijn aan de ernst van het misdrijf. Bij wanbedrijven en overtredingen kan voor een automatische uitwissing van het strafbevel op het strafblad na drie jaar worden gekozen. Voor gecorrectionaliseerde misdaden dient evenwel in de mogelijkheid te worden voorzien dat de inschrijving overeenkomstig de gewone rehabilitatieregeling slechts op verzoek van de betrokkene wordt geschrapt.

Aangezien het strafbevel geen vonnis en het voorstel van de procureur des Konings geen vervolgingsmaatregel is, kunnen geen van beiden de verjaring stuiten of schorsen.

Het strafbevel stelt vast dat het misdrijf bewezen is en legt een bij het Strafwetboek bepaalde straf op. Daar moet dus rekening mee worden gehouden in geval van herhaling. Het zou overigens niet logisch zijn dat op het strafblad melding wordt gemaakt van het strafbevel, terwijl daarmee geen rekening wordt gehouden wanneer de betrokkene opnieuw wegens gelijkaardige strafbare feiten wordt vervolgd.

Aangezien de burgerlijke partij geen partij is bij het proces, heeft zij niet de gelegenheid tot spreken gehad. Het strafbevel kan ten aanzien van de burgerlijke partij dus geen gezag van gewijsde hebben.

Het strafbevel heeft tot doel de strafvordering en de burgerlijke rechtsvordering gescheiden te behandelen, teneinde te voorkomen dat de burgerlijke rechtsvordering de afhandeling van de strafvordering in de weg zou staan. Deze loskoppeling van beide rechtsvorderingen veronderstelt dat de burgerlijke partij daaruit geen voordeel kan halen, noch het gevaar loopt dat een voor haar ongunstig strafbevel wordt uitgevaardigd. Voor de afdoening van de eis tot schadevergoeding moet het slachtoffer de zaak voor de burgerlijke rechtbank brengen.

Bij het strafbevel kan alleen een met de opdecieimen verhoogde geldboete worden opgelegd, waarvan het minimum en het maximum overeenkomstig artikel 85 van het Strafwetboek is vastgesteld.

Voorts kan de rechter bijkomende straffen als bedoeld in de artikelen 42 en 43 van het Strafwetboek of de in bijzondere wetten vastgestelde straffen opleggen.

Aangezien het wetsvoorstel de bespoediging van de rechtsbedeling beoogt, werden ten slotte relatief korte

tivement courts et des formes simplifiées ont été prévus afin d'éviter d'alourdir la procédure.

L. ONKELINX

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

Pour toute infraction relevant de sa compétence, le Procureur du Roi peut, s'il estime devoir requérir soit uniquement une amende, soit une amende avec confiscation ou déchéance du permis de conduire, proposer par écrit, au juge de police ou au juge unique du tribunal correctionnel, de délivrer une ordonnance pénale contre l'inculpé. Cette proposition doit être motivée. Elle indiquera, le cas échéant, les circonstances atténuantes en application des articles 79 à 85 du Code pénal et/ou le sursis en application des articles 3 à 8 de la loi du 29 juin 1964, relative à la suspension, au sursis et à la probation.

Art. 2

La délivrance de l'ordonnance pénale ne peut être proposée que si l'inculpé a été préalablement informé des infractions mises à sa charge et entendu à ce sujet.

Art. 3

Avant d'être transmise au juge, la proposition d'ordonnance pénale est notifiée à l'inculpé par lettre recommandée. Pendant un délai de quinze jours à dater de la date de l'envoi du recommandé, l'inculpé ou son conseil peuvent consulter le dossier au greffe.

Pendant cette période, l'inculpé ou son conseil peuvent, par voie de conclusions, soit contester l'application de la loi, soit invoquer tout élément utile à l'appréciation de la peine que devra prononcer le juge. La notification de la proposition d'ordonnance pénale du Procureur du Roi mentionne sous peine de nullité les dispositions du présent article. Les conclusions doivent être déposées au greffe avant l'expiration du délai.

termijnen en vereenvoudigde vormvereisten vastgesteld om de procedure niet te verzwaren.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Voor ieder tot zijn bevoegdheid behorend misdrijf, kan de procureur des Konings, indien hij van oordeel is enkel de geldboete ofwel enkel de goedboete en verbeurdverklaring of het ophalen van het recht om te sturen te moeten vorderen, aan de politierechter of aan de alleenrechtsprekende rechter in de correctionele rechtbank schriftelijk voorstellen tegen de verdachte een strafbevel uit te spreken. Dit voorstel moet met redenen zijn omkleed. In voorkomend geval vermeldt het de verzachtende omstandigheden met toepassing van de artikelen 79 tot 85 van het Strafwetboek, en/of het uitstel met toepassing van de artikelen 3 tot 8 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie.

Art. 2

Geen voorstel tot het uitspreken van een strafbevel kan worden gedaan, indien de verdachte niet vooraf in kennis is gesteld van de misdrijven die hem ten laste worden gelegd en hij hierover niet is gehoord.

Art. 3

Alvorens aan de rechter te worden overgezonden, wordt het voorstel tot het uitspreken van een strafbevel per aangetekende brief ter kennis gebracht van de verdachte. Gedurende een termijn van vijftien dagen te rekenen van de datum waarop de aangetekende brief is verzonden, kunnen de verdachte of zijn raadsman het dossier ter griffie raadplegen.

Tijdens deze periode kan de verdachte of zijn raadsman bij conclusie tegen de toepassing van de wet bezwaar indienen, ofwel ieder gegeven dat van nut kan zijn bij de beoordeling van de door de rechter op te leggen straf invoeren. De kennisgeving van het door de procureur des Konings gedane voorstel tot het uitspreken van een strafbevel moet, op straffe van nietigheid, de bepalingen van dit artikel vermelden. De conclusie moet vóór het verstrijken van de termijn ter griffie worden neergelegd.

Art. 4

A l'expiration du délai de quinze jours, la proposition d'ordonnance pénale du Procureur du Roi est, soit retournée au Procureur du Roi si l'inculpé s'oppose à l'application de la présente législation, soit transmise au juge compétent.

Art. 5

Après avoir pris connaissance des pièces de l'instruction préparatoire, le juge de police rend l'ordonnance pénale pour les infractions visées aux articles 137 et 138 du Code d'instruction criminelle. L'ordonnance pénale est délivrée par le juge du tribunal correctionnel pour les infractions visées à l'article 179 du même Code.

Lorsque le fait susceptible de faire l'objet d'une ordonnance pénale constitue une contravention, un délit ou un crime correctionnalisé, le juge applique à l'inculpé l'amende prévue par la loi relative à cette infraction, augmentée des décimes additionnels ou l'amende augmentée des décimes additionnels qui peut être imposée comme seule sanction de l'infraction en application de l'article 85 du Code d'instruction criminelle.

Le juge peut également ordonner la confiscation en application des articles 42 et 43 du Code pénal. Lorsqu'une ordonnance pénale est rendue pour contravention à la police de la circulation routière ou pour cause d'accident de roulage, le juge peut, pour autant que l'infraction ou l'accident soit imputable au fait personnel de l'inculpé, prononcer en outre la déchéance du droit de conduire un véhicule ou un aéronef ou une monture pour une durée de huit jours au moins et de trois mois au plus :

1) pour les infractions aux articles 33, 34 ou 35 de la loi relative à la police de la circulation routière ou pour homicide ou blessure;

2) pour l'une des infractions graves, spécifiées comme telles par le Roi, aux règlements arrêtés en application de la loi relative à la police de la circulation routière;

3) dans les cas visés aux articles 30 et 48 de la loi relative à la police de la circulation routière.

Le juge peut assortir la condamnation d'un sursis en application de la loi du 29 juin 1964 relative à la suspension, au sursis et à la probation.

Art. 6

Si le juge estime que le fait est une infraction qu'il y a lieu de punir d'une peine plus lourde que la simple amende ou que l'inculpé ou des témoins doivent être

Art. 4

Na het verstrijken van de termijn van vijftien dagen wordt het door de procureur des Konings gedane voorstel tot het uitspreken van een strafbevel aan hem teruggezonden indien de verdachte bezwaar indient tegen de toepassing van deze wet. Zo niet, dan wordt het aan de bevoegde rechter overgezonden.

Art. 5

Het strafbevel wordt, na kennisneming van de stukken van het vooronderzoek, door de politierechter uitgesproken voor de misdrijven bedoeld in de artikelen 137 en 138 van het Wetboek van Strafvordering. Het wordt door de rechter in de correctionele rechtbank uitgesproken voor de misdrijven bedoeld in artikel 179 van hetzelfde Wetboek.

Wanneer het feit dat aanleiding kan geven tot een strafbevel een overtreding, een wanbedrijf of een gecorrectionaliseerde misdaad oplevert, past de rechter op de verdachte de geldboete toe die de wet op het misdrijf stelt, verhoogd met de opdecimen, of de geldboete die met toepassing van artikel 85 van het Wetboek van Strafvordering als enige straf voor het misdrijf mag worden opgelegd, verhoogd met de opdecimen.

De rechter kan eveneens de verbeurdverklaring bevelen overeenkomstig de artikelen 42 en 43 van het Strafwetboek. Wanneer een strafbevel wordt opgelegd wegens overtreding van de politie over het wegverkeer of wegens een verkeersongeval, kan de rechter, voor zover het misdrijf of het ongeval aan het persoonlijk toedoen van de verdachte te wijten is, bovendien verval van het recht tot het besturen van een voertuig, een luchtschip of het geleiden van een rijdier uitspreken voor een duur van ten minste 8 dagen en ten hoogste drie maanden :

1) wegens overtreding van de artikelen 33, 34 of 35 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer of wegens doding of verwonding;

2) wegens een van de speciaal door de Koning als zodanig aangewezen zware overtredingen van de reglementen uitgevaardigd op grond van de wet betreffende de politie over het wegverkeer;

3) in de gevallen bedoeld in artikel 30 en 48 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer.

De rechter kan voor de veroordeling uitstel verlenen met toepassing van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie.

Art. 6

Indien de rechter meent dat het feit een misdrijf oplevert dat met een zwaardere straf moet worden gestraft dan met de enkele geldboete, of dat de ver-

entendus, il renvoie l'affaire au Procureur du Roi pour agir comme de droit.

Art. 7

L'ordonnance est rendue dans les huit jours de la réception du dossier. Elle sera motivée. Elle indiquera en outre l'identité de l'inculpé, les faits mis à sa charge et leur date ainsi que l'amende, la peine d'emprisonnement subsidiaire, la confiscation ou la déchéance du droit de conduire et, le cas échéant, le sursis qui sont décidés.

Art. 8

Le Procureur du Roi notifie la proposition d'ordonnance pénale dans les 48 heures, par pli judiciaire, à l'inculpé. A peine de nullité de l'ordonnance pénale, cette notification fera expressément mention du droit de l'inculpé d'introduire une réclamation dans le délai et selon les modalités prévues à l'article 9 ainsi que des effets de la réclamation tels qu'ils sont définis aux articles 10 et 11 de la présente loi.

Art. 9

L'inculpé peut introduire une réclamation contre l'ordonnance pénale, soit par déclaration faite à un officier de police, soit par lettre recommandée à la poste adressée au Procureur du Roi, dans les quinze jours de la date à laquelle le pli judiciaire lui a été remis, en application de l'article 46 du Code judiciaire sans préjudice des dispositions de l'article 644 du Code d'instruction criminelle.

Pendant ce délai, l'inculpé ou son conseil peuvent consulter le dossier au greffe.

Art. 10

Par suite de la réclamation, l'ordonnance pénale est réputée non avenue.

Dans ce cas, le Procureur du Roi peut citer l'inculpé devant le tribunal de police ou devant le tribunal correctionnel pour y être jugé selon les dispositions du Code d'instruction criminelle.

Art. 11

L'inculpé peut retirer sa réclamation jusqu'à l'ouverture des débats devant le tribunal de police ou le

dachte of getuigen moeten verhoord worden, verwijst hij de zaak terug naar de procureur des Konings om te handelen als naar recht.

Art. 7

Het strafbevel wordt binnen acht dagen na ontvangst van het dossier uitgesproken; het wordt met redenen omkleed. Het strafbevel vermeldt naast de identiteit van de verdachte, de feiten met hun datum die hem ten laste worden gelegd, alsook de geldboete, de vervangende gevangenisstraf, de veroordelverklaring of het verval van het recht om te sturen, alsmede, in voorkomend geval, het uitstel waartoe wordt besloten.

Art. 8

Het voorstel tot het uitspreken van een strafbevel wordt binnen achtenveertig uur door de procureur des Konings, bij gerechtsbrief, aan de verdachte ter kennis gebracht. Deze kennisgeving vermeldt uitdrukkelijk, op straffe van nietigheid van het strafbevel, het recht voor de verdachte om bezwaar in te dienen binnen de termijn en op de wijze bepaald in artikel 9, alsmede het gevolg van dit bezwaar als bepaald in de artikelen 10 en 11.

Art. 9

De verdachte kan tegen het strafbevel bezwaar indienen, ofwel door een ten overstaan van een politieofficier afgelegde verklaring ofwel door middel van een ter post aangetekende brief aan de procureur des Konings, binnen een termijn van vijftien dagen na de dag waarop de gerechtsbrief hem ter hand is gesteld, zoals is bepaald in artikel 46 van het Gerechtelijk Wetboek, onverminderd de bepaling van artikel 644 van het Wetboek van Strafvordering.

Tijdens deze termijn kan de verdachte of zijn raadsman ter griffie inzage krijgen van het dossier.

Art. 10

Tengevolge van het bezwaar wordt het strafbevel voor niet bestaande gehouden.

In dat geval kan de procureur des Konings de bezwaarmakende verdachte evenwel voor de politierechtbank of voor de correctionele rechtbank dagvaarden om er te worden gevonnist volgens de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering.

Art. 11

Tot de aanvang van de debatten voor de politierechtbank of de correctionele rechtbank kan de ver-

tribunal correctionnel. Dans ce cas, l'ordonnance pénale est immédiatement exécutoire; une nouvelle réclamation n'est pas recevable.

Art. 12

Si l'inculpé n'introduit pas de réclamation contre l'ordonnance pénale et que le délai prescrit à cet effet est expiré, l'action publique est éteinte et l'ordonnance pénale est mise à exécution sur réquisition du Procureur du Roi.

La poursuite en recouvrement de l'amende et des choses confisquées est faite au nom du Procureur du Roi par le directeur de l'Enregistrement et des Domaines.

Art. 13

A défaut de paiement dans les deux mois à compter de l'expiration du délai prévu à l'article 8, l'amende peut être remplacée par une peine d'emprisonnement subsidiaire en application des articles 40 et 41 du Code pénal.

Toute ordonnance pénale prononcée contre l'inculpé le condamne aux dépens.

Le Roi fixe le montant forfaitaire des frais et dépens.

Les frais et dépens restent à charge de l'inculpé lorsque l'ordonnance pénale est annulée par la réclamation et qu'il est ultérieurement condamné par le tribunal.

Art. 14

L'ordonnance pénale ne peut être rendue lorsque le tribunal a déjà été saisi de la cause par citation du Procureur du Roi ou par la partie lésée ou lorsque le juge d'instruction a été chargé d'instruire le dossier.

Art. 15

Celui qui a accepté une ordonnance pénale ne peut être poursuivi pour les mêmes faits.

L'ordonnance pénale n'a pas l'autorité de la chose jugée à l'égard de la partie lésée qui pourra saisir les juridictions civiles pour réclamer l'indemnisation du préjudice subi.

Art. 16

Les articles 600 à 602 du Code d'instruction criminelle sont d'application.

dachte zijn bezwaar intrekken. In dat geval wordt het strafbevel onmiddellijk uitvoerbaar; een nieuw bezwaar is niet ontvankelijk.

Art. 12

Indien de verdachte geen bezwaar indient tegen het strafbevel en de hiertoe gestelde termijn is verstreken, vervalt de strafvordering en wordt het strafbevel ten uitvoer gelegd op verzoek van de procureur des Konings.

De vervolging tot invordering van de geldboete en van de verbeurdverklaarde zaken wordt in naam van de procureur des Konings gedaan door de directeur van registratie en domeinen.

Art. 13

Bij gebreke van betaling binnen twee maanden na het verstrijken van de in artikel 8 gestelde termijn kan de geldboete worden vervangen door een vervangende gevangenisstraf met toepassing van de artikelen 40 en 41 van het Strafwetboek.

Ieder strafbevel uitgesproken tegen een verdachte verwijst hem in de kosten.

De Koning bepaalt het forfaitair bedrag van de kosten.

De kosten en uitgaven blijven ten laste van de verdachte, wanneer het strafbevel tengevolge van een bezwaar is tenietgedaan en de verdachte nadien door de rechtbank wordt veroordeeld.

Art. 14

Het strafbevel kan niet meer worden uitgesproken wanneer de zaak reeds bij de rechtbank aanhangig is gemaakt door een dagvaarding van de procureur des Konings of van de benadeelde partij of wanneer de onderzoeksrechter met het instellen van een onderzoek is belast.

Art. 15

Hij die een strafbevel heeft aanvaard, kan niet meer voor dezelfde feiten worden vervolgd.

Het strafbevel heeft geen gezag van gewijsde ten aanzien van de benadeelde partij, die de zaak met het oog op haar eis tot vergoeding van de geleden schade bij de burgerlijke rechtbank aanhangig kan maken.

Art. 16

De artikelen 600 tot 602 van het Wetboek van Strafvordering zijn van toepassing.

Les condamnations prononcées contre l'inculpé en raison de la contravention ou du délit sont effacées après un délai de trois ans à dater du prononcé de l'ordonnance pénale.

Art. 17

L'ordonnance pénale n'interrompt ni ne suspend l'action publique.

Art. 18

L'article 36*bis* de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse est complété comme suit :
« Les dispositions relatives à l'extinction de l'action publique par ordonnance pénale sont applicables aux mineurs visés par le présent article. »

15 février 1991.

L. ONKELINX

De wegens een overtreding of een wanbedrijf tegen de verdachte uitgesproken veroordelingen worden uitgewist na verloop van drie jaar te rekenen van de datum waarop het strafbevel is uitgesproken.

Art. 17

Het strafbevel stuit of schorst de verjaring van de strafvordering niet.

Art. 18

Artikel 36*bis* van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming wordt aangevuld als volgt :
« De bepalingen betreffende het verval van de strafvordering door middel van een strafbevel zijn toepasselijk op de in dit artikel bedoelde minderjarige. »

15 februari 1991.
